

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
педагогічний факультет
кафедра музичного мистецтва
Постанова голосу

Назва навчальної дисципліни	Постановка голосу
Шифр	ООК 18.01
Викладач	Печенюк Майя Антонівна , кандидат педагогічних наук, професор кафедри музичного мистецтва Прядко Олена Михайлівна , кандидат педагогічних наук, доцент кафедри музичного мистецтва Мартинюк Любов Василівна , кандидат педагогічних наук, доцент кафедри музичного мистецтва Кузів Марія Василівна , кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри музичного мистецтва Пухальський Тарас Дмитрович , кандидат педагогічних наук, викладач кафедри музичного мистецтва
Профайл викладачів	https://kaf-music.kpnu.edu.ua/
Е-mail	pryadko@kpnu.edu.ua
Сторінка навчальної дисципліни в MOODLE	https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=1984
Консультації	Щоп'ятниці о 15.00 год.
Форма навчання	Денна форма
Освітній рівень	перший бакалаврський рівень освіти
Галузь освіти	О1 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта (Музичне мистецтво)
Статус дисципліни (нормативна / вибіркова)	нормативна
Рік навчання	Перший 2021/2022 другий / 2022-2023; третій / 2023-2024; четвертий / 2024-2025

Семестр вивчення	I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII
Мова викладання	українська
Форма занять	практичні
Кількість кредитів ЄКТС	12 кредитів ЄКТС
Загальний обсяг годин	240 год.
Кількість годин навчальних занять	120 год.
Лекційні заняття	-
Практичні заняття	120 год.
Семінарські заняття	-
Лабораторні заняття	-
Самостійна робота та індивідуальна робота	120 год.
Форма підсумкового контролю	Залік (2 семестр). Екзамен (8 семестр).
Анотація дисципліни	Навчальна дисципліна « Постановка голосу » є складовою частиною спеціалізованої вокально-хорової підготовки, що формує комплекс професійних вокально-виконавських умінь і навичок, забезпечує підготовку майбутнього вчителя музики до педагогічної діяльності в школі.
Мета навчальної дисципліни	Основою вивчення навчальної дисципліни « Постановка голосу » є формування вокально-технічних, оцінювально-аналізовувальних умінь (пасивного вокального слуху), вокально-виконавських умінь та навичок, опираючись на теоретичною базою знань в галузі вокальної педагогіки та суміжних галузей мистецтва, охорони співацького голосу, механізмів та закономірностей фонаційного процесу.
Завдання навчальної дисципліни	- засобами вокального мистецтва здійснювати естетичне виховання майбутніх викладачів, формувати відчуття прекрасного, уміння розуміти й цінувати красу вокального мистецтва, співацької майстерності, розвивати художньо-творчі та виконавські здібності;

	- спираючись на наукові дані про будову та функції голосового апарату, фізіологічних механізмів співацького процесу, стійкі критерії якості співу і співацького слуху, розвивати активний вокальний слух, виховувати уявлення про акустично та художньо звучання співацького голосу, формувати й удосконалювати вокально-технічні навички, домагатись свідомого володіння голосом; - озброювати майбутніх учителів музики знаннями основ методики формування голосу, охорони дитячого співацького голосу в обсязі, необхідному для керівництва вокальними учнями загальноосвітньої школи; - підготувати майбутніх учителів до самостійного підвищення співацької та вокальної майстерності в умовах практичної діяльності, а також до оволодіння народно-пісенного репертуару, які мають національні та регіональні особливості.
Пререквізити навчальної дисципліни	Програма враховує набуті студентами знання з методики викладання вокалу, мистецтва виховання, хорового класу.
Технічне і програмне забезпечення	Комп'ютер, фонограми, фортепіано.
Політика навчальної дисципліни	Забезпечення позитивної емоційної атмосфери на занятті, відсутність сторони зосередженості на навчальному процесі; Виконання студентами термінів виконання усіх видів робіт, передбачених розкладом навчальної дисципліни; Відповідність поведінки студентів встановленим в університеті правилам; Забезпечення гігієнічних вимог до навчальних аудиторій, у яких проводяться заняття з вокалу.
Результати навчання. Знати:	основи вокальної педагогіки, принципи вокальної педагогіки, передові методи співацького голосу, вокально-педагогічний репертуар, кращі зразки вітчизняних вокальних творів, принципи відбору вокального репертуару.
Вміти:	володіти навичками співацького (нижньореберно-діафрагматичного) дихання, атака звуку, відчуттями співацької опори, на цій основі формувати співацьке голосоведення; правильно артикулювати голосні та приголосні під час співу на діапазоні; контролювати чистоту інтонування під час співу; втілювати задум композитора застосовуючи виразні засоби вокального мистецтва; виконувати супроводом і без супроводу.
Компетентності	інтегральні: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми Освіта/Педагогіка у сфері музичного мистецтва, теорії і практики розвитку учнів, що передбачає застосування теорій та методів музичної освіти, характеризується комплексністю педагогічних умов організації навчального процесу в закладах загальної середньої освіти. <i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:</i>

	СК 03	Формування знань у галузі набуття навичок співу з аркуша без інструментального супроводу одноголосої та багатоголосої музики різних епох і стилів; набуття навичок інтонування одноголосих, інтервальних та акордових побудов; набуття навичок інтонування одноголосих і двоголосих періодів різноманітних побудов різних періодів наступного співу їх з групою або для написання музичного диктанта.
	СК04	Розуміння культурно-типологічних характеристик українського та зарубіжного музичного мистецтва та розвитку історичних процесів у музичній культурі; знання основних закономірностей; ознайомлення зі специфікою та особливостями різних стилів, напрямів, національних шкіл; здатність аналізувати окремі твори в соціокультурному просторі; формування навичок художньо-педагогічного аналізу.
Теми занять		Змістовий модуль 1. Формування початкових вокально-технічних умінь та навичок співу. Тема 1. Психофізіологічні основи постановки співацького голосу. Будова голосового апарату. Тема 2. Співацька постава (положення корпусу, голови). Тема 3. Співацьке дихання (нижньореберне-діафрагматичне). Тема 4. Дикція та артикуляція. Тема 5 Формування та розвиток художньо-виконавських прийомів у співі. Змістовий модуль 2. Формування навичок резонансного співу. Розвиток вокально-технічних та художньо-виконавських умінь та навичок Тема 1. Науково-методичне тлумачення поняття явища резонансного співу. Тема 2. Формування навичок використання головних резонаторів. Тема 3. Формування навичок використання грудних резонаторів. Тема 4. Використання змішаного резонування. Тема 5. Прикриття звуку у верхніх ділянках діапазону. Змістовий модуль 3. Розвиток акустичних якостей співацького голосу. Формування вокально-технічних та художньо-виконавських умінь та навичок Тема 1. Акустичні якості співацького голосу: - а). звуковисотний діапазон; - б). динамічний діапазон співацького голосу. Тема 2. Розвиток тембрального забарвлення співацького звуку: - а). блиск; - б). політність; - в). густота; - г). об'ємність; - д). співацьке вібрато. Тема 3. Формування оптимального імпедансу в процесі голосоутворення. Змістовий модуль 4. Технічні прийоми звукоутворення. Вдосконалення вокально-технічних та художньо-виконавських умінь та навичок Тема 1. Кантілена у співі.

	Тема 2. Навички співу легато та стакато. Тема 3. Філірування звуку. Тема 4. Рухливість голосу. Формування навичок співу в швидкому темпі, колоратурної техніки. Змістовий модуль 5. Регістрова будова діапазону співацького голосу. Розвиток мистецьких та художньо-виконавських умінь та навичок, закріплення сформованих вокальних умінь та навичок. Тема 1. Згладження регістрів діапазону співацького голосу. Тема 2. Розвиток вокально-технічних умінь та навичок: - а). розвиток співацького дихання (нижньореберне-діафрагматичне); - б). вдосконалення дикції, артикуляції; - в). розвиток кантилени наспівності звучання співацького голосу; - г). розвиток гнучкості, рухливості співацького голосу. Тема 3. Розвиток акустичних якостей співацького голосу: - а). розширення звуковисотного діапазону співацького голосу; - б). навички динамічного нюансування. Тема 4. Розвиток навичок використання головних та грудних резонаторів у співі. Тема 5. Засоби сценічної виразності (міміка, жести). Тема 6. Гігієна співацького голосу. Змістовий модуль 6. Вдосконалення вокально-технічних та художньо-виконавських умінь та навичок. Розвиток вокально-слухових умінь та навичок. Тема 1. Вокально-слухові уміння вчителя музики: - а). пасивний вокальний слух; - б). активний вокально-педагогічний слух вчителя музики. Тема 2. Вдосконалення вокально-технічних умінь та навичок. Тема 3. Вдосконалення акустичних якостей співацького голосу. Тема 4. Вдосконалення тембрального забарвлення співацького звуку. Тема 5. Розвиток художньо-виконавських умінь та навичок. Змістовий модуль 7. Вокальна надійність. Прийоми та методи вокального виконання. Вдосконалення вокально-технічних умінь та навичок. Тема 1. Вокальна надійність. Тема 2. Прийоми та методи вокальної педагогіки. Тема 3. Вдосконалення вокально-технічних умінь та навичок. Тема 4. Вдосконалення тембрального забарвлення співацького звуку. Тема 5. Вдосконалення художньо-виконавських умінь та навичок. Змістовий модуль 8. Розвиток художньо-виконавських умінь та навичок вокально-технічних та художньо-виконавських умінь та навичок.
--	--

	Тема 1. Художньо-виконавські уміння та навички. Тема 2. Вдосконалення вокально-технічних умінь та навичок. Тема 3. Вдосконалення акустичних якостей співацького голосу. Тема 4. Вдосконалення тембрального забарвлення співацького звуку.																				
Методи навчання	Словесні, наочно-ілюстративні, практичні.																				
Методи перевірки результатів навчання	Практичні, модульні контрольні роботи у формі академконцертів.																				
Форма оцінювання	Залік, екзамен.																				
Умови оцінювання	Виконання практичних завдань в кінці 4 і 8 семестрів (згідно робочої прог																				
Оцінювання (он-лайн/очно (е-портфоліо)	Очно.																				
Критерії оцінювання	Основними критеріями сформованості вокально-технічних та художньо-виконавських навичок студентів в ході освоєння дисципліни “Постановка голосу”: - сформованість комплексу вокально-технічних умінь та навичок (звукотворення, звуковедення, використання резонаторів у співі, контроль дихання, вокальної дикції та артикуляції); - розвиненість акустичних характеристик співацького голосу (звучності, можливостей, динамічного діапазону), розкриття кращих тембральних якостей співацького голосу студента (блиску, політності, густоти, об’єму, співзвучності); - сформованість художньо-виконавських навичок, володіння широким діапазоном художньої виразності у співі.																				
Розподіл балів, що отримують студенти	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="4">Поточний і модульний контроль</th><th rowspan="2">Залік, Екзамен</th><th rowspan="2">Сума балів</th></tr> <tr> <th></th><th>Поточний контроль</th><th>МКР</th><th>Самостійна робота</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Змістовий модуль 1</td><td>20</td><td>25</td><td>5</td><td></td><td>100</td></tr> </tbody> </table>					Поточний і модульний контроль				Залік, Екзамен	Сума балів		Поточний контроль	МКР	Самостійна робота	Змістовий модуль 1	20	25	5		100
Поточний і модульний контроль				Залік, Екзамен	Сума балів																
	Поточний контроль	МКР	Самостійна робота																		
Змістовий модуль 1	20	25	5		100																

	(25 балів)					
	Змістовий модуль 2 (25 балів)	20	25	5	Залік	
	Змістовий модуль 3 (25 балів)	3	5	2		10
	Змістовий модуль 4 (25 балів)	3	5	2		
	Змістовий модуль 5 (15 балів)	3	5	2		
	Змістовий модуль 6 (15 балів)	3	5	2		
	Змістовий модуль 7 (15 балів)	3	5	2		
	Змістовий модуль 8 (15 балів)	3	5	2	Екзамен 40	
Перспектива професійного розвитку (кар'єри)	Після закінчення навчання курсу випускник готовий забезпечувати процес співацьких голосів учнів різного віку на уроках музичного мистецтва, в ході занять з постановки голосу, занять з вокальною групою чи хоровим колективом, позашкільній роботі та в дитячих мистецьких навчальних закладах; здатний виконувати самостійної виконавської діяльності у якості соліста-вокаліста, учасника хорового колективу.					
Література	1. Антонюк В.Г. Постановка голосу: Навчальний посібник для студентів навчальних закладів. – Київ : Українська ідея, 2000. – 68 с. 2. Дмитриев Л. Основы вокальной методики : учеб. пособ. для муз. вузов / Л. Дмитриев. – Москва : Музыка, 2007. – 368 с. 3. Колодуб І. Питання теорії вокального мистецтва / І.Колодуб. – Харків : Промінь, 2008. 4. Прядко О.М. Вокальна підготовка вчителя музичного мистецтва : метод. посіб. / О.М. Прядко. – Кам'янець-Подільський : Видавець ПП Зволейко Д.Г., 2010. – 128 с.					

	5. Прядко О.М. Розвиток співацького голосу : навч. посіб. / Кам'янець-Подільський : Сисин О.В., 2010. – 128 с. 6. Юцевич Ю.Є. Теорія і методика розвитку співацького голосу: навч-метод. посіб. для викладачів і студентів мистецьких навчальних закладів, учителів шкіл різних рівнів освіти. – Свєтополіт Юцевич; ін-т змісту і методу навчання. – Київ. – 1998. – 158, [1] с.
--	--